

**СИЗ ДОЙМО
КАЛБИМИЗЛАСИЗ**

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА УРТА ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

НАМАНГАН ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

СИЗ ДОИМО ҚАЛБИМИЗДАСИЗ

Ислом Каримов хотирасини

ёд этиб

Наманган - 2017

Ушбу рисолада Наманган давлат университети профессор-ұқытывчиларининг мұхтарам юртбөши миз Ўзбекистон Республикасынинг биринчи Президенти Ислом Абдулганиевич Каримовнинг үчмас хотирасига дил тілаклари битилған.

Масъул мухаррир:

*Наманган давлат университети ректори,
техника ғаллари доктори, профессор
А.В. Умаров*

Тақризчилар:

*Наманган давлат университети профессори
Т. Файзуллаев*

*Наманган давлат университети АЛ ва
КХКлар бүйіча проректори
К.Боймирзаев*

*Мусиқи әмбебаптың кафедрасы мудири, проф.
О.Азизов*

Таҳрир хайъати:

*НамДУ шарият шаралар проректори
М.Қодирхонов
НамДУ мәдениет-мағрифий шаралар проректори А.Исақбоев
Мусиқи әмбебаптың кафедрасы катта
ұқытывчысы Р.Құшинова
Бошланғыч таълим методикаси кафедрасы
доц. М. Ҳомидова*

Ўз тарихини билмайдиган, кечаги кунини унутган
миллатнинг келаҗаги йўқ. Агар биз Ўзбекистонимизни дунёга
тараннум этмоқчи, унинг қадимий тарихи ва ёргу
келаҗагини улугламоқчи, уни авлодлар хотирасида боқий
сақламоқчи бўлсак, авваламбор буюк ёзувчиларни, буюк
шоирларни, буюк ижодкорларни тарбиялашимиз керак.

Ислом Каримов

СҮЗ БОШИ

Чуқур қайғу билан айтамизки, 2016 йил 2 сентябрь куни Узбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Абдуганиевич Каримовни мангулик йўлига кузатдик. Узбек халқининг қалби тирналди, кўзлари ғам- аламли ёшлар билан тулди...

Маълумки, ҳар бир миллатнинг тараққиёти, қайси бир даврларга мансуб бўлишидан қатъий назар, мазкур халқнинг иқтисодий-ижтимоий, маънавий-маърифий ҳамда маънавий соҳаларида эришган ютуқлари билан чамбарчас боғлиқдир. Бизларнинг энг Олий даражадаги ютуғимиз мустақилликни қўлга киритганимиздадир. Энг азиз ва энг улуғ орзуимиз бўлган истиқолни бизларга Узбекистон Республикасининг биринчи Президенти Ислом Абдуганиевич Каримов ҳадя этдилар.

Бугунги хур ва озод кунларимизга эришганимизнинг ilk кунларини ёдга оладиган бўлсак, муҳтарам юртбошимизнинг оқилона ва одилона бошлаган сиёсий – иқтисодий ҳамда ижтимоий соҳаларни тубдан ислоҳ этишлари, энг муҳими, истиқоллининг ilk кунларидағи таҳликали жараёндан иккиланмай олга қадам ташлашлари халқимизни ҳайратга солган эди.

Мустақиллик ўз-ӯзидан келмайди ёки ўз-ӯзидан ҳеч кимга ҳеч нарса тақдим этмайди. Шу заминда яшаётган ҳар бир инсон менга истиқол нима берди деб эмас, балки мен мустақилликнинг ривожи учун нима бердим ёки қандай улуш қўшяпман каби гоялар билан яшаши зурурлигини англаб ета олди.

Юртимиздаги ўзгаришлар замирида яшаш, ишлаш ва хорижга тенглаша олиш имкониятлари бунёдкор халқимиз қалбидан Ватанин севишга ҳамда янгиликка интилиб яшашга, мустақиллик ривожига ўз ҳиссасини қушишга омил бўла олди.

Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримов ана шундай эзгу амалларни ўзбек халқига ўргатишда буюк раҳнамога айланди, уларнинг меҳрини қозона олдилар.

Юртбошимизнинг ҳар бир йилимизга ўзига хос тарзда ном беришлари, шунингдек, фаровон ҳаётдан кўнгли тўқ ҳолда шиор билан аташлари ҳам аҳамиятлидир. Жорий йилимизни, яъни юртимиз мустақилликка эришган кунни ҳам ўз қўллари билан *“Гузал ва бетакроримсан, муқаддас Ватаним, эконим сенга фидо, Ўзбекистоним!”* дея ёзганларида кўнгилларидан нималар кечган экан? Ҳа, уларнинг кўз ўнгига келажаги буюк Ўзбекистон ва унда яшаётган халқимизнинг янада тинч ҳамда осойишта яшashi, ривож топиб, довруги бутун оламга таралиши намоён бўлган...

Чеҳраларидан доимо кулгу аримаган юртбошимиз кўнгилларida ҳамиша эзгулик, фидойилик ила обод ва озод Ватан яратадилар. Бизларга “устоз була олиш мактаби”ни яратган ва ўргатган муҳтарам юртбошимизни ҳеч қачон унутмаймиз, улар ҳамиша қалбимизда мангуда яшайди.

A. УМАРОВ
Наманган давлат университети ректори,
техника фанлари доктори, профессор

МАЪНАВИЙ ТАРБИЯ САРБОНИ

*Алишер Исокбоев,
Наманган давлат университети
маънавий- маърифий шилар проректори*

Ўзбекистон давлатининг буюк арбоби, сиёсатшунос олим, халқимизнинг муҳтарам юртбошчиси Ислом Абдуганиевич Каримов бугун орамизда йўклар. Уларнинг мардлик билан юртимизда тинчлигимиз барқарорлигини маҳкам тутишлари келгуси ёш авлод учун намуна бўла олди.

Ўз Ватанини, халқини севиб ардоқлашни, ватанпарварлик гояларини кўнгилга туғиб яшашни, бир сўз билан айтганда, маънавиятли эл сифатида элим деб, юртим деб ёниб яшашни давлатимиз раҳбаридан ўргандик. Уларнинг содда ва ҳалол, меҳнаткаш халқимиз орасида меҳрибонлик билан: “Мен барчангизни яхши қўраман, ўзимнинг йигит- қизларимсизлар, менинг фарзандларимсизлар”- дея ёниб сўзлашлари ҳар бир ватандошимиз қалбида юксак фахр уйгота олди.

Ислом Каримовнинг айниқса буюк аждодларимиз тарихини ўрганиш ҳамда келгуси авлод онгига етказиш орқали халқимизда маънавият сарчашмаларига янада меҳр уйғонди. Халқимиз маънавиятини бойитиш замиридаги кескин ўзгаришлар келгуси авлодни ҳар томонлама соглом камол топишига асос бўлди. Мен ўзбекман деб яшаётган халқимиз қалбида Ўзбекистон Республикаси давлати раҳбари таъбири билан айтганда “Шу Ватан бой бўлса-бой бўламиз, шу эл тинч бўлса-тинч бўламиз,

ривожланса- барча орзу-умидларга эришамиз” деган фикрларнинг мужассамлиги қувончлидир.

Маънавий тарбия - Ўзбекистонни ривожлантиришнинг энг асосий омилларидан бири саналади. Зеро, Ватанига, халқига, ўз ер-сувига чексиз муҳаббат ўз Ватанинг ўтмиши ва ҳозирги ютукларидан фахрланиш ҳамда шу юрт равнақи учун курашишни Ўзбекистонда яшаётган ҳар бир ёшнинг, ҳар бир фуқаронинг онига сингдирмасдан туриб, мустақил юртимизни тараққий этган давлатлар даражасида кўтариш мумкин эмас эди.

Ватанпарварлик тушунчасига Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти И.А.Каримовнинг ўzlари аниқ тариф берган: “Ўзбекистон фуқаросининг ватанпарварлиги — бу қайта ўзгаришлар йўлини курсатувчи, кўзланган мақсаддан четга чиқмайдиган йўлчи юлдуз, ишончли компасдир. Ўзбекистонга, унинг ери, табиатига, бу ерда яшаётган халқларга муҳаббат, унинг тарихи, маданияти, анъаналарини теран билиб олишга интилиши, республиканинг қудрати ва ютукларидан фахрланиш, халқимиз қисматига тушган қийинчиликлар учун қайғуриш кўп миллатли ўзбек жамиятининг муҳим жипслаштирувчи асоси ҳисобланади...”

Буюк истиқлоннинг қадрини минг чандон орттириш баробарида, ҳар биримизни юрт учун фидоийликни аждодларимиздан ўрганишимизга, миллийлигимизни йўқотмасликка, ҳар бир ишимизни, имкониятларимизни она ватанимиз – Ўзбекистон дахлсизлигини таъминлаш, унинг гуллаб яшнаши учун сафарбар этамиз дея Сизга таъзим этамиз. Негаки,

улар тимсолида биз миллий бирликни, мақсадлар муштараклигини ва унга эришмок йўлида Сиз бошлаган эзгуликнинг ёрқин намунасини кўрамиз.

ПОЙДЕВОРИ МУСТАҲКАМ ЙОРТ

*Дилмурад Бойтишлаев,
Наманган давлат университети
ўкув ишлари бўйича проректори*

Пойдевори мустаҳкам бўлган ҳар қандай иморат узок йиллар бизга беминнат хизмат қилганидек, тарбияни ҳам аввалидан Ватан меҳри, миллий гуур, миллий ғояларимизни сингдириб бориш зарулигини бугунги ҳар бир педагог билиши зарур. Бундай йўлни мустаҳкам олиб бориш зарурлигини муҳтарам юртбошчимиз Ислом Абдуғаниевич Каримов Кадрлар тайёрлаш миллий дастури орқали ишлаб чиқиш таклифини берган эдилар.

Ўзбекистонда миллий таълим-тарбия тизимини жорий этиш, ўсиб келаётган ёш авлод онгига кечаги куннинг оғир синовлари, бугуннинг ривожи ва эртанги куннинг баҳти кунларини уқтириш, уларда ватанпарварлик ғояларини янада чукурроқ шакллантиришда айнан миллий ғоянинг ўрни юксаклигини ҳам давлатимиз раҳбари илгари сурган эди. Бугун ҳар биримиз чукур қайғу билан ёдга олаётган юртбошимиzinинг нақадар тўғри фикрлаганликларига яна бир бора ишонч ҳосил қилдик.

Улуғ аждодларимизнинг улкан маънавий меросини янгидан ижодий ўзлаштиришга давлатимиз раҳбарининг бош-қош бўлганликлари мустақил Ўзбекистоннинг энг ёрқин ютуклари қаторидан жой олди. Фахримиз, гууримиз ҳисобланган буюк аждодларимизнинг фаолиятини чукур ўрганиш, улар колдирган

бой меросни ёш авлод онгига шакллантириш, энг мухими, уларни ёд этишни йўлга қўйдилар.

Буюк мутаффакирларнинг инсониятга қолдириб кетган бебаҳо мерослари маънавият ва маърифатга оид таълимотлари ҳамиша бошимизни баланд, қаддимизни тик қиласи.

Бундай анъаналар билан бир қаторда миллий қадриятларимиз асоснадаги турли байрамлар, тантаналар ҳалқимизнинг дам олишларнни кўнгилли ташкил этншга омил бўлмоқда. Шунингдек, таълим тизимини қайта ислоҳ этиш учун қабул қилинган кўплаб Фармонлар ва “Таълим тўғрисида”ги Қонуни, Давлат таълим стандарти ҳамда “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури” асосида фаолият кўрсатиш қаттиқ назоратга олинди ҳамда “Таълим тизимига янгилик олиб кир, янгиликка интил!” дея номланди, айниқса, давлатимиз раҳбарининг: “...буғун ўқувчини зериктириб, ухлатадиган дарслар керак эмас...” деган иборалари орқали мамлакатимизнинг таълим тизими ҳам шиддат билан ривожланди. Педагоглар миллий таълим-тарбия сифатини юқори чўққига олиб чиқиш учун замон талабидаги жаҳон андозаларига мос келадиган дарсларни ташкил этишни ўз олдиларига олий мақсад қилиб қўйдилар. Юртбошимиз истаганларидек, Ўзбекистон буғунги кунда таълим соҳасида юқори поғоналарга кўтарилди.

Биз таълим тизимиغا ўз хиссамизни кўшиб бораётган эканмиз, ҳар биримиз юртбошимиз айғанларидек, яхши ният билан бирорвга ҳасад кўзи билан эмас, балки ҳавас билан қараш лозимлигини англашимиз лозим. Шундагина ўсиб келаётган ёш

авлод онгига миллатимиз менталитетига хос тарздаги эзгуликлар намоён бўлади.

Зоро, юртбошимиз таъбири билан айтганда, бугунги ниҳоллар албатта эртага улкан дараҳтга айланади. Биз педагоглар шу юрт равнақи йўлида ёшларимизга тўғри тарбия бериб, уларни ҳар томонлама соғлом вояга етишини таъминлай олишимиз билан давлатимиз раҳбарининг эзгу орзуларини амалга оширишга ўз ҳиссамизни қўша оламиз.

Юртбошимизни хотирлар эканмиз, оғир мусибатни бошидан кечираётган ҳар бир шахс қалбида энг юксак туйғуларни – энг мухими Ватан тушунчасини, миллий ғурур, ифтихор, анъаналарга содикликни шакллантириб боришни уқтирамиз.

ҶІЛЛАРНИ КАСБ-ХУНАРГА ҮРГАТГАН РАҲБАР

Каримжон Боймирзаев,
Наманган давлат университети
АЛ ва КХК тари билан ишлаш проректори

Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Конуни ва “Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури”ни ҳаётга жорий этиш максадида ишлаб чиқилган умумий ўрга таълим мактаблари учун давлат таълим стандартининг барпо этилишида Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг оламшумул саъи-харакатлари ахамиятлидир.

Давлатимиз раҳбарининг “Ўзбек модели” га асосланган, жаҳон тан олган, шиддат билан ривож топиб, ўз натижасини курсата олиши кейинги йилларда муҳим ижтиёй, иқтисодий ва сиёсий ўзгаришлар орқали акс этди. Ўзбекистоннинг “Таълим тўғрисида”ги Конуни қабул қилиниб, тўккиз йиллик умумий ўрга таълим жорий этилди. Таълимни демократлаштириш, индивидуаллаштириш, инсонпарварлаштириш, минтақавий хусусиятларни хисобга олиш тамоиллари барча ўкув предметларининг ўқитиш концепцияси ишлаб чиқилди.

Бугун бизлар чукур қайғу орқали ёд этаётган давлатимиз раҳбари-юртбошимизнинг халқ манфаатини устун кўйганликлари, шунингдек, ўсиб келаётган ёш авлодга бўлган эътибор ва гамхўрлик - улар қурдирган академик лицей ҳамда касб-хунар колледжларининг барпо этилишида намоён бўлди. Замон талабларига жавоб берадиган бундай таълим мұассасаларининг қуриб битказилиши баробарида ёшларни

билимга, касб- хунарга нисбатан қизиқишларини кучайтириш мақсади ётади.

Бошқа мамлакатларда қирғин-барот урушлар, тинимсиз қон түқилшлар, гұдакларнинг ноҳақ ўлимлари хеч кимни бефарқ қолдирмайды, бирок Ислом Абдуганиевич ана шундай таҳликали даврда ҳам қўрқмай, мардларча юртимиз тинчлигини химоя қилдилар.

Бизлар юртбошимизни хотирлар эканмиз, ҳар куни бизларга оппоқ ва осойишта тонгни ҳадя этган ушбу Азиз инсонга таъзим бажо айлаймиз. Уларнинг инсонпарварлик сиёсати жонажон Ватанимизнинг янада обод бўлиши учун курашдан иборат эканлигини қалдан ҳис этамиш ҳамда давлатимиз раҳбари истаганидек обод ва озод мамлакатни бутун дунёга танитамиз.

Бугунги ёш авлод bemalol хорижий тилларда сўзлаша оладилар, уларнинг ўз танлаган йўллари бор, эркин, мустақил фикрлай оладилар. Сиз танлаган ва хоҳлаган йўлни албатта улар давом эттирадилар. Сиздек донишманд раҳбаримиз билан бир умр фахрланамиз. Қани энди Сиз ҳаёт бўлб, ёш авлод орзу қилган бир талай истиқболли тилакларни тингласангиз. Сиз бутун Узбекистон ёшлари, улғайиб келаётган баркамол авлод қалбida мангу яшайсиз. Илоҳим, жойингиз жаннатда бўлсин!

ЭЗГУЛИККА ИНТИЛИБ

*Муродхон Қодирхонов,
Наманган давлат университети
шлмий ишилар проректори*

Файласуфлар айтган экан, агар Сизнинг бирор ерингиз оғрияптими ёки санчяптими, демак, Сиз тириксиз, Сиз яшаяпсиз. Сизнинг қалбингизда кимгадир яхшилик қилиш илинжи мавжуд. Ҳаётда кимгадир фойдангиз тегяпти, Сиз ҳаётдан борича завқлана оласиз... Худди шу каби ҳаёт, борлиқ мавжуд экан, интилиш, яшаш учун кураш, қийинчиликларга бардош бериш ва энг муҳими ҳаёт нафаси- ла яшаш ҳам мавжуддир.

Давлатимиз раҳбарининг бу ёруғ оламни тарк этишлари мамлакатимизда истиқомат қилаётган ҳар бир шахс қаторида Наманган аҳлини ҳам чуқур қайғуга солди. Давлатимиз раҳбари, муҳтарам юртбошимиз Ислом Абдуғаниевич Каримов ўзларининг манфаатларини эмас, балки, ўз мамлакати фуқароларининг ғам-ташвишлари билан яшаган, эзгулик, адолат ва жасурликни шиор қилиб, мустақиллигимиз ривожини мустаҳкамлашга эриша олган. Уларнинг назарларидан бирор бир соҳа қолмадики, тубдан ўзгартирилмаган, бирор бир шаҳару-қишлоқ қолмадики, обод этилмаган?

Айниқса, мархумларни ҳам ёд этиб, улар амалга оширган улуғ ишларини қадрлашлари, қабрларини зиёрат этиб, номларини мангулаштиришлари бизларга жуда катта мактаб бўлди.

Биз дилимиз ва тилимизга олган, абадиятга юз тутган, зиёлилар билан бир қаторда оддий халқ орасида ҳурмат- эътибор

қозонган Узбекистон Республикасининг Биринчи Президенти
Ислом Абдуғаниевичга икки дунё саодатини Тангридан сўраймиз

Мехр олам уйининг синчи бўлиб, у юракнинг энг чукур
ерида яшайди, куз қорачигида ёлқинланади, сўзда, наинки сўзда,
бутун фаолиятда, ҳар бир хатти-ҳаракатида ифодаланади. Ислом
Абдуғаниевич Каримовнинг халқимиз манфаати йўлидаги
забардаст ишлари, шухрати ва сўзлари кишиларимиз қалбida
қолади.

Муқаддас китоб саналмиш “Авесто” да битилган уч руҳи -
эзгу сўз, эзгу тилак ва эзгу амал янглиғ, инсон борки, ўзида энг
эзгу тилакларини – билгандарини бошқаларга ўргатишга ҳаракат
қиласди.

Муҳтарам юртбошимиз бизнинг қалбимизга эзгуликни
сочган эканлар, бизлар донишманд устозимизнинг ишларини
давом эттириб, ҳар бир шахсни, шунингдек, ёшларимизни
эзгуликка интилиб, ўз юртбошисининг ҳамиша қалбida
сақлашларини ўргатамиз. Зоро, Сиз ҳамиша қалбимиздасиз,
илоҳим- охиратингиз обод бўлсин!

ИСЛОМ КАРИМОВ – БҮЮК ДАВЛАТ АРБОБИ

Бахтиер Исоков, НамДУ доценти

Ислом Каримов 1989 йил 23 июнда нихоятда чигал, таҳликали ижтимоий-иктисодий вазиятда Ота Маконимиз – Узбекистоннинг биринчи раҳбарлигига тайинланган эди. Л.Левитин «Узбекистон тарихий бурилиш палласида» номли китобида масала куйидагича изоҳланган: «Ислом Каримов ҳокимият бошқарувини қўлига олган пайтида Узбекистон нақ ҳалокат ёқасига келиб қолганди. Энди ҳеч ким фожиали воқеалар оқимини орқага қайтара олмайдигангаям ўхшарди. У ҳокимият тепасига мамлакатни бало-қазолардан сақлаб қоладиган киши сифатида келганди. Шунинг учун уни пешонасига сиёсий етакчилик битилган киши деб атаган бўлардим...».

Сиёсий етакчиликнинг муаммолари бўйича ўта таникли бир ғарб тадқиқотчиси жудаям топиб айтган эди: «Буюк воқеа ҳамиша етакчи билан вақт ўртасидаги никоҳ тўйидир». Ўзимиздан қўшиб шуниям айтишимиз мумкинки, етакчилик кундалик плебисцитдир. Ислом Каримовнинг қандайдир саъй-ҳаракатсиз мансабга интилмай туриб мамлакатнинг раҳбарлигига келиши – унинг тақдиридир. Бу Ислом Каримов учун ҳам, Узбекистон халқи учун ҳам тақдирнинг инояти, ҳақиқатнинг рӯёби эди...».

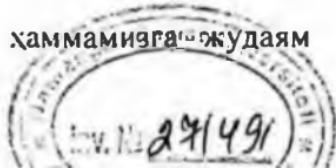
Узбекистон Қаҳрамони, халқ шоири Абдулла Орипов шундай ҳикоя қиласи: «Ислом Каримов Қашқадарё вилоятида раҳбар бўлиб ишлаб юрган чоғларидаёқ ноҳақ жабрланган канчадан-канчалаб юртдошларимизни катъият ва жасорат билан

химоя қилганига мен ўзим гувоҳман. Ёдимда, бир сафар қабулига кирсам, у киши жуда ҳоргин қиёфада ўтирган экан, стол устидаги бир тахлам қоғозни мен томонга суриб қўйди. Бу – ноҳақ қамалганлар, қатағон этилган шурпешоналарнинг рўйхати эди...

Ўзбекистон Қаҳрамони Муродилло Саидов миллый истиқлол остонасидағи кунларни шундай эслаганди: «Ислом Абдуғаниевич вилоят раҳбари сифатида иш бошлагунига қадар мен қарийб ўн нафар биринчи котиб билан биргаликда ишлаганман. Уларнинг иш услуби деярли бир хил эди. Туманларга чиқадиган бўлса, аввалдан хабар қилинар, сўнг вилоятдаги тўрт-бешта раҳбарлар билан бирга ДАН ходимлари кузатувида ўша ҳудудга кириб борилар эди.

Ислом ака эса, аксинча, бир ўзи, ҳеч кутилмаганда кўрмоқчи бўлган хўжаликка кириб келар, ишнинг боришини куздан кечирар эдилар... Хўжалигимиз Баҳористон ва Муборак туманларига туташ катта йўл ёқасида жойлашгани учун ҳам Ислом Абдуғаниевич бу ердан тез-тез ўтиб турарди.

Олдинги «биринчи»лар шу йўлдан ўтадиган бўлсалар, бир кун олдин ҳамма оёққа турар, йўлга сув сепилар, керак бўлса, дарахтлар хўжакўрсинга оқланар эди. Лекин, Ислом Абдуғаниевичнинг қачон, қаёққа ўтганидан бизлар ҳаттоки хабар топмай қолардик. Мабодо хўжалигимизга келиб қолсалар, йўлларнинг носозлигига қараб ўтирмасдан, энг чекка жойларгача эринмай бориб, пайкаллардаги ҳақиқий аҳволни ўз кўзи билан кўтар, бригадирлар, сувчилар ва механизаторлар билан қуюқ сухбат куради. Айниқса, бир одати ҳаммамизга жудаям

ёқарди. У ғузанинг ҳолатини айнан дехконнинг ўзидан билишга интилар, хайрлашаётган чоғида бўлса, одамларни рухлантирадиган сўзларни айтиб, самимият билан уларнинг кўлини сиқиб кетар эди.

Шунинг учун халқимиз Ислом Абдуғаниевични ўз кўнглига яқин олар, унга тортинмай юрагида бор гапини очик айтар, сўнгра у киши билан бўлган гурунгни тилдан кўймай хикоя қилиб юрар эди. Бундай илиқ таассуротлар Ислом Абдуғаниевични яхши биладиган одамларнинг тили ва дилида ҳамон яшаб келмоқда»

Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти ҳаётида эътиборингизга ҳавола этилганларга ўхшаш воқеалар жудаям кўп бўлган. Буларнинг бари Ислом Каримовнинг буюк давлат ва сиёsat арбоби бўлганлигидан аниқ далолат беради. У билан бирга фаолият кўrsатган, жиддий ҳамкорлик қилган кишилар, энг асосийси, ўзбек халқи ўта муҳим воқеаларни ҳеч қачон унутмайди. Ислом Каримов ўзидан кейин Озод ва Обод Ватан қолдирди. Бу Ватанин худди кўз корачигидек асраш эса барчамизнинг муқаддас бурчимиздир.

МУСТАҚИЛЛИК ЙУЛБОШЧИСИ

*Хасанбой Мавлянов,
Педагогика факультети декани*

Бизнинг меҳнаткаш халқимиз аҳли чуқур қайғу билан Узбекистон давлати раҳбарини олис манзилга кузатди. Мухтарам юртбошимизнинг 30 йиллик фаолиятини кузата туриб, ёшларга қарата бир сўзни айтиш лозимлигини жоиз деб билдик - Ислом Каримов Узбекистонда мустақилликка асос солди, бугунги дориломон кунларга, осойишта ва тинч замонага эга бўлишимизга эришди.

Юртбошимиз улдабуронлик билан давлатни бошқаришга киришганларида, қатор қийинчиликларни енгиб ўтишга тўғри келди. Катта минбарлардан туриб, "...мен ҳеч нарсадан ва ҳеч кимдан қўрқмайман, мен фақат халқим учун, унинг фаровон ҳаёти учун курашаман...", - дея дадил айта олдилар. Улар шундай донолик билан фаолият юритдиларки, халқ ўз- ўзидан кимлигини, қандай миллатга мансублигини, ота- боболари қандай инсонлар бўлиб етишганлари ҳақида англай бошладилар, бу эса давлат тепасига меҳрибон ва доно раҳбар келганлигини акс эттирди.

Айнан таълимда миллий тарбия тизимини жорий этгандар ҳам бунга яққол мисол бўла олади. Мен юртбошимизнинг куйидаги сўzlарини келтириб ўтиш орқали, уларнинг халқ дилига қанчалик яқин бўлиб, улар учун жон фидо қилганларига амин бўламан, улар содда тил билан шундай уқтирадилар, "...буғун яхши инсон бўлиб етишиши билан кифояланиб кўп нарсага эришиб

бўлмайди, бунинг замерида ишилаш, кўпроқ ҳаракат қилиш ва оиласда тадбиркорликни ривожлантиргандагина кўзланган мақсадга эришилади... ”

Бугун фахр туйгуси билан Ўзбекистонда иймон-инсоф, ахлоқ-одоб қоидалари улугланиши баробарида мамлакатимиз келажаги бўлган ёшларни тарбиялаш, интеллектуал имкониятларини кенгайтириш, илм-фан, маданият ва маънавиятга бўлган интилишларини моддий ҳамда маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш фақат у кишининг гамхўрликлари остида амалга оширилди. Бундай олийжаноб инсон абадул-абад қалбимиз тўрида яшайди. Зеро, уларнинг давомчилари бўлган Ўзбекистон ёшлари Ислом Каримовнинг ҳар бир ўгитларига риоя этадилар.

МИЛЛИЙ ТАРБИЯ АСОСЧИСИ

O. Азизов,

*Мусиқий таълим кафедраси мудири,
профессор*

Муҳтарам юртбошимиз Ислом Каримовни сунги манзилга кузата туриб, у кишининг бизларга қараб кулиб туришлари орқали азалий ўзбек халқининг ўтмиши, келажаги кўз ўнгимиизда намоён бўлади, яъни кўнгли тўлиб, викор билан ўз фарзандларига боқиб турган юртбошимиз нигоҳида фақат яхшиликни уқиб олиш қийин эмас.

Ёшларнинг маънавий – ахлоқий маданиятини шакллантиришга, миллий ғуур ва ватанпарварлик тарбиясини амалга оширишга, ижодий маҳорат, нафосат ва бадиий дидни ўстиришга, фикр доирасини кенгайтиришга, мустақиллик ва ташаббускорликни тарбиялашга хизмат қилишни уқтириш лозимлиги давлатимиз раҳбарининг раҳнамоликлари орқали амалга оширилди.

Барча ўқув фанлари қатори мусиқий таълимда ҳам Давлат таълим стандартининг жорий этилиши миллий мусиқий мерослардан тўлақонли фойдаланиш имконини беради. Булар оммавий халқ куй ва қўшиқларида, хонанда ва созандаларнинг ижодий фаолиятлари ҳамда бугунги замонавий мусиқий фаолиятда ўз аксини топди.

Ислом Каримовнинг мусика санъатининг бу каби имкониятлари янги авлодни тарбиялаш, уларнинг баркамол бўлиб етишиншларида ўзига хос ва такрорланмас манба бўлиб

хизмат қилишини қайта-қайта тақрорлашлари орқали жаҳон минбариға чиқдик.

Айнан, мусиқа санъатини оладиган бўлсак, ёшлар уртасидаги мусиқий фестивалларнинг мунтазам ўтказилиши Узбекистон деган бир мамлакатни бутун жаҳонга танитишга эришмоқда. Жажжи ўғил-қизлар ижро этаётган катта партиялар хорижлик санъат ихлосмандларини лол қолдирмоқда.

Зеро, у кишининг саъй-харакатлари сабаб, бугунги муборак мустақилликка эришган кунимизда ўзлигимизни англаб бораётган бир даврда улкан маънавиятимизнинг бир бўлаги бўлган ота-боболаримиздан мерос миллий мусиқий маданиятимиз бевосита ҳалқ томонидан бунёд этилган оммавий байрам, маросим, тўйлар, тантаналар билан боғлиқдир.

Ўзбекистонда иймон-инсоф, ахлок-одоб қоидалари ҳамиша улуғланиб келинган, шундай экан таълим-тарбия негизида ҳам ушбу қоидаларга амал қилиш лозим.

Азалдан Шарқ, жумладан, ўзбек мусиқа таълим-тарбияси педагогика ва унинг мукаммал услубиятлари устоз ва шогирд анъаналари мисолида такомиллашиб борган. Устоз-шогирд анъанаси Президентимиз томонидан улуғланиши ҳам айни ҳақиқатдир.

Шундай қайғули пайтда бир сўз билан дилимиздагини ифодалашга ҳаракат қиласиз, муҳтарам юртбошимизнинг барча сўzlари ва нигоҳлари абадий биз билан яшайди.

БАХТИМ БОР

М. Дадабоев,

Наманган давлат университети

Мусиқий таълим кафедраси доценти,

Ўзбекистон Бастакорлар ўюшмаси аъзоси

Бахтим бору бахтим бор,

Озод юртим- тахтим бор.

Шу юртимга муносиб-

Булай деган аҳдим бор.

Аҳдимга мен ҳамиша

Вафо қилиб яшайман.

Нурли келажак сари

Дадил қадам ташлайман

Доно Ислом бобомлар,

Биз ёшларга меҳрибон.

Тилаймизки, илоҳим,

Доим бўлсинлар омон

БУЮК ЙЎЛБОШЧИ ХОТИРАСИ ҲАМИША БАРХАЁТ

*Дилбар Бону,
“Мураббий” газетасининг бош мұхаррири, шоира*

Узбекистон халқи ва ҳукумати ўта оғир жудоликка учради.
Халкимизнинг буюк фарзанди, мамлакатимиз мустақиллигининг
асосчиси, доно сиёсатчи, тинчликсевар, халқпарвар, буюк давлат
ва сиёсат арбоби, улуғ йўлбошчимиз Ислом Каримовнинг
хотираси ҳамиша қалбимиздадир.

Марсия

Миллионлар йиглар, дунё тўкар ёш,
Ҳамма оқиб келар аза очгани.
Самарқандим, сенга тилайман бардош,
Ўғлинг келаяпти, багринг оч, қани!

Самарқанд силкиниб, тозарар яна,
Бошига дўпписин кияр эркаклар.
Диндошлар, дилдошлар бирлашар яна,
Силкиниб йиглайди, толлар, тераклар.

Зарафшон йиглайди, йиглайди гуллар,
Азадор оёққа бошини уриб.
Ўзини тўхтата олмас жунунлар,
Дод солади дунё, ўлимни кўриб.

Бир буюк инсоннинг тарихи бўлса,
Ислом Каримовча бўлиши мумкин.

Ватан учун яшаб, ватан деб ўтса,
Бу ўлимга қандай чидамоқ мумкин.

Эй буюк Самақанд, тенги йүқ ўлка,
Дунёning кўзлари бизга қадалган.
Сендаги буюклик маҳобатларни,
Ўглинг Ислом тўлдиришга яралган.

Дунёда етти ранг, етти иқлим бор,
Барини дунёни забт этган дунё.
Дунёда энг азиз, буюк калом бор,
Тинчлик деб чарчамас ҳеч қайси лисон.

Шу тинчлик бизгадир, мусаффо осмон,
Тинчликда ухламоқ, ўқиб, яшамоқ.
Мангуга уйқуга кетмоқда посбон,
Бизга вазифа- бурч, уни асралмоқ.

О, Самарқанд, Шарқнинг тоза маҳвари,
Бағрингда янграйди Куръони Карим.
Яна сенга таъзим, дунё гавҳари,
Мангу сен биландир Исломи Карим.

О, Самарқанд, асра, яна тўзим сўр,
Эл бошига иш тушганда ёнишларга,
Шавкат- шонлар учун буюк азм сўр,
Темурийман деган ворисларга!

ЎЗБЕКИСТОН - ОНА ДИЁР

Н. Деконов,

Ижтимоий- иқтисодий факултети декани

Ёшларга таълим-тарбия берар эканмиз, асрий ўзбек халқининг бой меъросга эгалиги, биз яшаётган замин тупроғи табарруклиги ҳамда киндик қонимизнинг тўкилганлигини, шу заминда бизлар ва келажак авлодимиз яшаб, ижод этишини қайта-қайта уқтириб борамиз.

Инсон учун она битта бўлгани каби Ватан ҳам ягонадир. Халқимизнинг зътиқодига кўра, она Ватанни севиш, ардоқлаш миллий анъаналарга содик бўлиш- ватанпарварликдир.

Юртбошимиз таъкидлаганларидек: “Жамиятнинг, жамият аҳлиниңг, мустаҳкам, асосий мақсадга йўналтирилган ғояси бўлмаса, инқирозга юз тутади. Ҳозирги энг муҳим ва долзарб вазифамиз, жамиятимиз аъзоларини авваламбор, вояга етиб келаётган ёш авлодни камол топтириш, уларнинг қалбida миллий ғоя, ўз Ватанига меҳр-садоқат туйғусини уйғотиш, миллий ўзлигини англаш, миллий ва умумбашарий қадриятлар руҳида тарбиялашдан иборатдир”.

Барча соҳа вакиллари қатори биз педагогларнинг ҳам ўз олдимизга қўйган олий мақсадимиз, энг аввало, шогирдларимизга миллий тарбия тизимини тўғри йўлга қўйиш, билим ва малакаларни замонавий таълим технологиялари асосида олиб бориш, келгусида она Ватанимиз, мустақил диёrimiz учун муносиб фарзандлар бўлиб етишишларига эришишдан иборатдир.

Ўзбекистон Республикасида 2006-йил 26-августда “Миллий ғоя тарғиботи ва маънавий – маърифий ишлар самарадорлигини ошириш тұғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг 451-сонли қарорига биноан миллий ғоянинг шаклланиши, амал қилиниши, кишиларнинг фаолиятларига ижобий таъсир этиши йўлида ижтимоий-иктисодий, сиёсий-маънавий вазифалар амалга оширилди.

Миллий ғоянинг моҳияти, жамият тараққиётидаги ўрни ва аҳамияти ҳақида күп фикрлар айтилган. Миллий ғоя – халқни халқ, миллатни миллат сифатида уюшиши, бирлашишига асос бўладиган маънавий омилдир.

Миллий ғоянинг муҳим тамойилларидан бири халқимизнинг тарихий хотираси, ўз она юрти ва халқига бўлган чексиз хурмат ва ифтихоридан иборатdir. Ўзбек халқининг миллий ғоясида ушбу тамойил ҳамиша устивор бўлиб келган. Бунинг сабаби, Ўзбекистон бизнинг ягона тарихий Ватанимиз эканлигидадир.

Ўзбекистонда биргина бола тарбиясининг моҳиятида ўз оиласи, Ватани ва халқига садоқатли, миллий қадрият ва анъаналарни қадрлайдиган, Ватан равнаки, юрт тинчлиги, халқ фаровонлиги, ижтимоий ҳамкорлик, миллатлараро тотувлик ва динлараро бағрикенгликни таъминлашга ҳисса қўшадиган, эзгулик, ҳалоллик, адолат ва ҳақиқатни сўзда мужассам қилган инсонларни тарбиялашга хизмат қиладиган ғоялар тизими ётади. Миллий тарбия айниқса, бола тарбияси миллий истиқлол мафкурасининг ажралмас қисмидир.

Ўзбекистон – она диёр. Шу табаррук тупроқ, она замин, кўхна ва викорли тоғлар, бир сўз билан айтганда, мана шу жаннатмакон ўлка бизники.

Муҳтарам юртбошимизнинг ташабbusлари билан қад кўтарган бинолар, муҳташам саройлар бизники. Юртбошимиз, Ўзбекистон Республикасининг биринчи Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримов – бизники.

Она диёrimизни кўрганимизда бизлар юртбошимизнинг ёрқин сиймоларини кўрамиз. Миллий қадриятимизнинг сарчашмалари жуда олис даврларга бориб тақалишини жаҳон миқёсида ҳам тан олинишида бош- қош бўлган муҳтарам юртбошимизни бир умрга ёдимизда сақлаймиз.

ИСЛОМ АБДУГАНИЕВИЧ КАРИМОВ БИЛАН

УЧРАШГАНИМДАН ФАХРЛАНАМАН

*Наманган давлат университети
“Бошлангич таълим методикаси”
кафедраси доценти, филология фанлари
номзоди Ҳамидова Муҳайёхон*

Ислом Абдуганиевич Каримов мустақил Ўзбекистон давлатининг асосчиси, юртимизнинг мустақил тараққиёт стратегиясини ишлаб чиқкан, жаҳон миқёсида ўзининг оқилона ва доно сиёсати билан катта обрў-эътибор қозонган, буюк давлат ва сиёсат арбоби сифатида Ватанимиз тарихида ўчмас ва ёрқин из қолдирди. Ислом Каримов мамлакатимизда улкан ишлар, тарихий ўзгаришларнинг ташаббускори ва раҳнамосидир. У айниқса, халқаро майдонда Ўзбекистоннинг нуфузини янада юксалтиришга улкан ҳисса қўшган”¹.

Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти И.А.Каримов ҳақида ўйлар эканмиз, унинг юртимиз тинчлиги, юксалиши йўлида олиб борган эзгу ишларини эсга олмай бўлмайди. Мен илк бор у муҳтарам инсон билан 2000 йил 6 апрель куни Оқсаной қароргоҳида миллий мафкура масалаларига бағишлиган йигилишда учрашган эдим. Унда файласуф, тарихчи, сиёsatшунос, социолог, психолог, педагог ва адабиётшунос олимлар, журналистлар, таникли адиблар, жамоат ташкилотлари вакиллари қатнашган эди. Ушбу йигилишда И.А.Каримов “Миллий мафкура-келажак пойdevori” мавзусида

¹ Гоффров Н. Ишончили қўлларла // Акс сало. 2016 йил 1-20 сентябрь.

маъруза қилган эди. Мазкур маърузада И.А.Каримов ушбу йиғилишнинг асосий мақсади-жамиятимиз ҳётидаги энг муҳим масалалардан бири бўлган миллий мафкура хусусида атрофлича фикрлашиб, олдимизда турган вазифаларни аниқ белгилаб олиш, уларни ҳёётга жорий этиш йўлларини муҳокама қилишдан иборатлигини таъкидлаб, ўз фикр-мулоҳазаларини билдириб ўтган эдилар. Ушбу йиғилиш жараёнида мен ҳам “Ёш олимлар миллий жамияти” аъзоси сифатида иштирок этган эдим. Йиғилишда сўзга чиқкан “Жаҳон адабиёти” журнали бош муҳаррири, таниқли адабиётшунос О.Шарафиддинов, Ўзбекистон халқ шоири Э.Воҳидов, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Сайд Аҳмад, Ўзбекистон файласуфлар жамияти раиси И.Раҳимов, Тошкент шаҳар бош имом хатиби А.Турсунов, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси А.Орипов ва бошқалар миллий мафкура ва миллий гоя ҳамда миллий мафкура масаласи мамлакатимиз истиқболи, келажагини белгилашда жуда муҳим омил эканлигини таъкидлаган эдилар.

И.А.Каримов мазкур йиғилишни якунлаш жараёнида бу борадаги муаммолар негизига етиб бориб, миллий мафкура концепциясини тайёрлаш билан бевосита шуғулланадиган гурух тузиш таклифини билдириб, миллий гоя ва миллий мафкурага жиддий эътиборни қаратдилар.

Ушбу йиғилиш якунида И.А.Каримов йиғилишда иштирок этганлар билан бирма-бир сўрашиб, ўз самимий фикрларини билдирган эдилар. Сўрашиш навбати менга келгач эса, менинг олиб бораётган илмий иш фаолиятим, илмий иш раҳбарим

бұлмиш филоология фанлари доктори, академик Б.А.Назаров хусусида үз фикрларини билдириб үтдилар. Мен бундан ниҳоятда қаттық таъсирландым. Ушбу йигилиш менда үз олдиб бораётган илмий ишимга бұлған ишончни янада орттириди ва мен 2001 йил номзодлик диссертациясими мұваффақиятли ҳимоя қилиб, филология фанлари номзоди илмий даражасини олдим.

И.А.Каримов таълим соҳасига ҳам кенг зътиборни қаратдилар. Масалан 2013 йил 6 декабрь куни Конституциямиз қабул қилинган куннинг 21 йиллигига бағишенған тантанали йигилишида қылған маъruzalарида илгари сурған қуидаги фикрлари ҳам юқорида таъкидлаб үтгандаримизни тасдиклаши мумкин:

“Боланинг жисмоний ва психологияк ривожланишидаги энг асосий давр – бу бошланғич синф давридир. Ҳаммамиз биламизки, собиқ тузум шароитида бу масалага, афсуски, етарлича аҳамият берилмас эди. Қуи синфларда дарс бериш асосан үрта маҳсус маълумоттаға эга бұлған муаллимларга топшириб қўйилған эди.

Бошланғич таълимнинг ёш авлод ҳаётидаги роли ва аҳамиятини ҳисобға олған ҳолда, бундай номақбул ҳолатга бутунлай барҳам берилди ва бу вазифани бугунги кунда олий маълумотли, юксак профессионал маҳораттаға эга бұлған педагог кадрлар бажармокда.

Қабул қилинадиган дастурда бошланғич таълимнинг сифатини ошириш, таълим стандартлари, үқув дастурлари, дарслик ва құлланмаларни такомиллаштириш, илғор педагогик ва

ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш масалалари ўз ифодасини топиши керак”¹.

И.А.Каримов бошлаган эзгу ишларни бугунги кунда Узбекистон Республикасининг Президенти Ш.М.Мирзиёев ҳам давом эттироқдалар. Бу улар томонидан И.А.Каримов номини абадийлаштириш бўйича амалга оширган ишларда, шунингдек, юртимиз ҳаётида қилган эзгу ишларида ҳам кўзга ташланади.

---

¹ Karimov I.A. Amalga oshirayoqan islohotlarimizni yanada chiqurflashunish va fuqarolik jamiyatni qurish-yorug' kelajagimizning asosiy omilidir // Xalq so'zi, 2013-yil, 7-dekabr.

ЎЗБЕКИСТОН ВАТАНИМ МАНИМ...

Н. Абдуллаев, Мусиқий таълим кафедраси
катта ўқитувчisi

Ўзбекистон- Ватаним Маним. Ватан туйғуси жаранглаганда бизларнинг ҳаёлимизда юртимиз фахри, ифтихори, буюк боболаримизнинг сиймолари, муқаддас заминимиз, мусаффо осмонимиз, тинч ва осойишта ҳаётимиз акс этади, унинг қадрига етиб яшаш эса сизу-бизларнинг бурчимиздир...

Ўзбекистон Республикасининг биринчи Президенти Ислом Абдуганиевич Каримовнинг раҳнамоликларида ўзбек ҳалқи ана шундай азиз неъматларга эга бўлди. Мехнаткаш ва ҳалол ҳалқимиз ўзининг шажарасини, ўзининг илдизини, авлод-аждодлари босиб ўтган йўлни, озодлигимиз йулида жасорат кўрсатган буюк қаҳрамонларнинг номларини эъзозлаш ҳамда қадрлашни доно раҳбаримиздан ўрганди.

“...инсоннинг маънавий камолоти, қобилияти, иқтидори, салоҳиятини рӯёбга чиқариши учун,- деган эди мухтарам юртбошимиз, миллий қадриятлар асос бўла олади...”

“Мусиқий таълим” йўналишида билим олаётган талабалар билан миллий қадриятлар асосида иш олиб бориш бирмунча қулайликлар келтиради. Сабаби, бу ерда тахсил олаётган кўплаб талабаларнинг таълим-тарбия жараёнида ҳамда университет миқёсида ўtkазиб келинаётган барча тадбирларда ўз аксини топмокда.

Бугунги ёшарга боқиб, уларнинг чиндан-да баҳтли эканини кўрамиз. Мухтарам юртбошимизнинг ёшларга нисбатан

кўрсатилган имкониятлар сабаб, улар ўз иқтидорларини дадил намоён этмоқдалар. Ўз тажрибаларимдан келиб чиқиб, республика миқёсида ўtkазилган "Ўзбекистон Ватаним Маним", "Наврӯз", "Мустақиллик", "Шарқ тароналари" фестивалларида ҳам айнан бизнинг талабаларимизнинг катта саҳналарда кўшиқ ва рақсларни маромига этказиб ижро этганларида қалбимда улардан фахрланиш ҳиссини кўраман.

Биргина "Ўзбекистон Ватаним Маним" кўрик-танловининг ўtkазилиши жараёнида Олий таълим муассасалари талабалари кўшиқ куйлаш билан бирга ўзаро дўстликни, ўзаро тажриба алмашишни қўлга киритар эдилар. Шу танлов орқали миллий-азалий қадриятларга муносабат, Ватан тараннуми ҳамда энг муҳими Ўзбекистонда тахсил олаётган Иқтидорли талаба ёшлиарнинг бетакрор қобилияtlари баҳоланар эди. Таникли истеъодли бастакор Анор Назаровнинг талабаларимиз билан олиб борган фаолияти жараёнида бастакорнинг юксак профессионал маҳорат билан ўз ишини бошқаргани, талабаларимизни эса қўшиқни юқори даражада ижро этишлари орқали фахрли ўринларни қўлга киритишга муваффак бўлганмиз...

Бугунги кунда ҳам Ўзбекистонда ўtkазилаётган бир қатор ижобий аҳамият касб этувчи "Янги авлод", "Келажак овози", "Ёшлар форум санъати" каби тадбирларда ёшлар ўртасидан энг иқтидорли талантли истеъодод соҳиблари ўз қобилияtlарини намойиш этмоқдалар.

Бир сўз билан айтганда, Ўзбекистонда қандай ҳайрли ишлар амалга оширилган бўлса давлатимиз раҳбарининг ташаббуслари ва ўзларининг назоратларида амалга оширилган. Биз бугун улкан фахр ва ифтихор билан Ислом Абдуғаниевич Каримовни ёдга олар эканмиз, у киши олиб борган барча эзгу амалларни ўз шогирдларимиз билан биргаликда давом эттирамиз.

УСТОЗ-ШОГИРД АНЬАНАСИ БАРҚАРОР ҮЛКА

*Қосимжон Раҳматов, Мусиқий таълим
кафедраси катта ўқитувчиси*

XXI аср ижтимоий жараёнларининг марказида инсон, унинг тафаккури ва аклий-интелектуал салоҳияти туради, шу маънода, муҳтарам Президентимиз Ислом Каримов асарларида илгари сурилган баркамол ва фаол ёшларни шакллантириш масаласи таълим соҳаси ходимлари зиммасига катта масъулият юклайди. Шахс камолоти, тарбия ва маданият тушунчаларига кенг қамровли жараён тарзида ёндошув ва уни маънавиятнинг таркибий қисми ҳамда бугунги қуннинг энг глобал масаласи сифатида идрок этиш долзарб муаммо бўлиб қолмоқда. Буюк аждодларимиз орзу қилган гўзал, ҳур ва обод мустақил давлатни қадрлаш ва унинг келажаги ҳақида доимо қайғуриш ҳар бир Узбекистон фуқаросининг муқаддас бурчи бўлиб келмоғи керак.

Узбекистон Республикасининг биринчи Президенти Ислом Каримов таъкидлаганидек: - «Барчамиз яхши англаб олишимиз керакки, ҳаётимизнинг бошқа соҳаларидағи аҳвол амалга оширилаётган ислоҳотларимизнинг самарадорлиги, аввало, ҳалк маънавиятнинг тикланиши, бой тарихий меросимизнинг кенг урганилиши, устоз-шогирд каби анъаналаримизнинг сакланиши, маданият ва санъат, фан ва таълим ривожи билан узвий боғлиқдир».

Бизга маълумки, ёшларга таълим-тарбия бериш ишларига қадимдан жиддий қараб келинган. Айниқса ёшларни ҳаётга тайёрлаш, меҳнатга йўналтириш, бошлангич касб-хунар

сирларини ўргатиш ишлари оилада жуда қаттиқұллик билан олиб борилған. Үзбекистон давлатининг раҳбари Ислом Каримов аждодларимиз анъаналари үлароқ, юртимизда миллий тарбия тизимини яратишига асосчилик қилдилар.

Таълим соҳасида олиб борилаётган кенг ислоҳотлар, айниқса, Үзбекистон Республикасининг «Таълим тұғрисида»ги қонуни ва «Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури»да белгилаб берилған мухим стратегик йұналишлар асосида кадрлар тайёрлаш сифатини янада яхшилаш, касбий жиҳатдан рақобатбардош, маънавий жиҳатдан баркамол, миллий қадрият ва анъаналарга содиқ, ватан түйғуси билан йүргілған комил инсонни тарбиялаш йүлида бир қанча ишлар амалга оширилиши күзда тутилмоқда, шулардан бири «Устоз-шогирд» анъаналарининг тикланаётғанлигидир.

Устоз ва шогирд анъаналари хорижий мамлакатларда ҳам мавжуд. Бу йұналишда хусусан, жаҳонда сезиларли из қолдирған англо-саксон таълим-тарбия мактабининг, шунингдек, Англиядаги «Тюторли» тизими, Белгиядаги «педагог-талаба», Истроилдаги «Хомийлик» тизими тажрибаларини ўрганиш мухим аҳамиятта зга. Халқымиз тарихида ҳам «Устоз-шогирд» тизими узок асрлар мобайнида үзининг яшовчанлигини, энг яхши ҳислатларини күрсатиб қолғанлиги яхши маълум.

Мехнаткаш, ҳалол ва тұғрисүз инсонлар ҳамиша элда қадрланиб келғанлар. Мехнат қилған киши умри давомида роҳат-фароғатда яшайды, эл ардоғида бўлади. Маънавий соҳада ўз ифодасини топған миллий тарбия тизимидаги ютуклар

одамларнинг, халқимиз, миллатимизнинг ахлоқи ва маданиятида, дунёқарашида рўй берган сифат ўзгаришлари мустақиллик илк босқичининг муваффақияти ҳисобланади. Устоз-шогирд анъанасини кенг йулга қоя олган давлатимиз раҳбари ҳам айнан ушбу жараён орқали инсонни тарбиялаш зарурлигини кўп бора қайд этганлар. Чиндан ҳам устоз ўз шогирдини фақат эзгулик гоялари билан камол топишида маҳкам бел боғласа мамлакат ривож топади.

Ўзбекистон ахлига ҳам муҳтарам юртбошимиз устозлик амалини минг чандон тўғри бажариб, фақат ва фақат инсон манфаатлари йўлида камарбаста бўлдилар. Бизлар оқил ва доно раҳбаримизни ўзбек халқининг буюк устози янглиғ ҳамиша қалбимиз тўрида сақлаймиз, зеро, устоз- шогирд анъанаси барқарорлигини ёш авлод онгига сингдириб борамиз. Илоҳим, оҳиратлари обод бўлсин.

ХАЛҚ ФАМИНИ ҮЙЛАҒАН ЙОРТБОШИ

Раъно Қушинова,
Наманган давлат университети
Мусиқий таълим кафедраси катта ўқитувчиси

Дарҳақиқат, мұхтарам юртбошимиз Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг номларини ёдга олишимиз билан негадир, ўзбек халқининг кулиб турған соддагина чөхраси кўз ўнгимизга келади...

2016 йил 2 сентябрь санасида ўзбек халқи оғир жудоликка учради. Ўзбекман деб шу Ўзбекистон ютида истиқомат қилаётган катта-ю кичикнинг кўзларида ёш балқиди. Чунки улар буюк устоз, донишманд олим ва забардаст юртбошисидан айрилди. Тўкин дастурхонида ҳар сафар ўз сарбонига 100 ёшлар тилаб дуо қиласидан ўзбекнинг бели букилди, улкан тоғидан- ўз отасидан айрилди.

Ўзбекистонда яшаб, уқиб, ишлаш жараёнида мұхтарам юртбошимизнинг тинимсиз сайъ-харакатлари сабаб диёримизнинг мисли кўрилмаган ўзгаришлар юз берганлигининг гувохи бўлдик. Ҳар бир соҳа тубдан ислоҳ қилинди. Тезкор режалар қабул қилинди, ижроси эса ўзбўларлик, дўқ – пўписа билан эмас, балки одилона ҳаракат ҳамда улдабуронлик, шу билан биргаликда, метин иродада билан амалга оширилди.

1994-1995 йилларда мактабнинг оддийгина мусиқа ўқитувчиси сифатида кишлоқнинг иқтидорли қизларидан иборат рақс гурухи билан Тошкент шаҳрида ўтказилган Мустақиллик байрамида иштирок этганимда ilk бора мұхтарам

юргбошимизни кўриш баҳтига мұяссар бұлғанман. Катта саҳнада ижро этилаётган күй-құшиқларни жилмайиб томоша ва мулоҳаза этиб бораётган Ислом Абдуғаниевичнинг кулгуси ўзларига ярашиб, юзларидан нур томиб туарди.

Бугунги кунда улар томонидан амалга оширилган замон талабларига жавоб берадиган, хорижий давлатлар ҳавас қиласынан үлкән ишларини кўриб, шукроналик билан яшаб, ишлаб келяпмиз.

Мұхтарам Ислом Абдуғаниевич, Сиз ўз халқингизнинг фаровон келажагини ўйлаб қайғуриб, эзгулик йўлида куйиб пишганингиз, энг мухими, тинчлик ҳукмронлигини асраганлигиниз натижасида довруғингиз бутун оламга тарағани учун Сизга кўз тегди. Аммо Сиз бизлар учун барҳаётсиз, бизнинг қалбимиз тўрида яшайсиз. Ҳар бир харакатингиз, ҳар бир сўзингиз абадул-абад қалбимизда яшайди. Бугунги кунда Сизнинг донишмандлигиниз сабаб, ҳар бир соҳанинг, ҳамма ишнинг ўз згаси бор, барча соҳа вакилларининг ўзига яраша истиқболли режаси бор...

Ҳар куни эрта тонгда 2 ёшга ҳам тўлмаган набирам мени ўзининг “серқуёши” билан уйғотади. Демак, Сиз нафакат катталарнинг, балки норасида гўдакларнинг ҳам қалбидан яшайсиз. Улар ҳалитдан қўлини кўксига қўйиб, ўзининг тилида бўлса ҳам Давлатимиз мадҳиясини куйлар экан, келажакда Сиз орзу килган- ўз Ватанига фидойи йигит-кизлар бўлиб вояга етадилар.

Мұхтарам юртбошим! Ұзбекистонға Сиз худди Ҳизир бобо каби келгансиз, гүё. Кимда-ким Сизни соғиниб, құмсағанда мусафі оғынниңизга қарасин. Ҳаво лайнеріда сұнгти маротаба учган бұлсанғиз-да, ундаги оппоқ булатлар ичра умрбод яшайсиз. Сизнің назарингиз Ұзбекистон оғыннанда агадай яшайды, қуёш нурлари ила тафтингиз барқарор бұлады, сұнмас юлдуз мисоли ҳар куни порлайсиз, майин ёмғир ва қалбингиз каби оппоқ, юмшоқ қорларға айланиб, олдимизга қайтасиз. Илохим, жойингиз жаннатда бұлсін, Сизни үзингиз яхши күрган райхонлар ҳамиша құрғонлаб түрсін. Жаннатнинг энг муқаддас жойлари Сизга насиб этсін.

*Боболардан қолған Ватан муқаддас,
Элга довруқ солған Ватан муқаддас.
Эзгу дуо олған Ватан муқаддас,
Ҳамиша севганим Ватан муқаддас.*

ЎЗБЕКИСТОНГА ОЛЛОҲ БЕРГАН ЮРТБОШИ ЭДИ...

НамдУ доценти Рахматова X.А.

Менда бир туйғу бор,
Бўлмас айтмасам,
Буни ҳар юртдошим сезса қанийди:
Дунёда ўзбекни билмаганлар ҳам
Ислом Каримовни яхши танийди!

Дилдан не сўрасак, беради Худо
Элтади буюклик қояларига -
Яқдил хизмат қилсак
Этсак жон фидо
Ислом Каримовнинг ғояларига.

(Зиёвуддин Мансур)

Биринчи президентимиз, ўзбек халқининг улуғ ва ардоқли фарзанди Ислом Каримов мустақил Ўзбекистон давлатига асос солди. Мамлакатимизни устувор йўналишларини ишлаб чиқди, ёргуғ истиқлол йўлида кўп миллатли халқимизни бирлаштириб, барчамизни эзгу мақсадлар сари бошлади.

Ватанимиз тараққиёти ва халқимиз баҳт-у саодати йўлидаги беқиёс хизматлари чукур миннатдорлик билан эътироф этилди ва бундан буён ҳам ул зотнинг порлоқ хотирасига юксак ҳурмат-эхтиром кўрсатилиб, авлоддан-авлодга ўтиб боради.

Зеро, юксак инсоний фазилатлари, халқпарварлиги, шу муқаддас юрт учун ёниб яшаш ва уни севиб ардоқлаш, кўз корачигидек асрарни ўз ҳаётининг мазмунин, деб билган бу буюк

инсоннинг номи ҳар биримизнинг қалбимиздан мухим жой олганлигини чуқур ҳис этиб турибмиз. Биз Ўзбекистонликлар мамлакатимизни дунёдаги ривожланган давлатлар қаторига олиб чиқиш йўлидаги хизматларини, ҳалқимизга муносиб турмуш шароит яратиш борасидаги фидоий меҳнатини чин дилдан англаймиз. Ер юзида озод ва обод Ўзбекистон бор экан, унинг номи мангу яшайди.

Биринчи президентимиз бизга қолдириб кетган моддий ва маънавий бойликларидан ўсиб келаётган ёш авлодларимизни комил инсонлар қилиб тарбиялашда ўринли ва мазмунли фойдаланамиз. Отамиз амалга оширишга улгура олмаган орзу умидларини бизлар Президентимиз Шавкат Мирзиёев билан амалга оширишга вайда берамиз. Шунда сизнинг руҳингизни шод қилган бўламиз деб ўйлайман. Ўзбекистонни гуллаб-яшнатишни, дунё ҳалқи ҳавас қиласидиган давлат куришни бурчимиз деб биламиз.

ЁШЛАР ТАРБИЯСИ ФИДОЙИСИ

Зуҳра Султанова,
Наманган давлат университети
Мусиқий таълим кафедраси ўқитувчиси

Мамлакатимиз келажаги бўлган ёшларни тарбиялаш, интеллектуал имкониятларини кенгайтириш, илм-фан, маданият ва маънавиятга бўлган интилишларини моддий ҳамда маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлашда муҳтарам юртбошимиз-Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Абдуғаниевичн инг улкан хизматлари эътиборга сазовордир.

Давлатимиз раҳбарининг: “Биз соғлом авлодни тарбиялаб, вояга етказишимиз керак. Соғлом киши деганда фақат жисмоний соғломликни эмас, балки Шарқона ахлоқ - одоб ва умумбашарий ғоялар руҳида камол топган инсонни тушунамиз”,- деб айтган фикрлари катта пурмаънога эгадир. Ушбу фиклардан кўриниб турибдики, шарқона одоб – ахлоқ ва умумбашарий ғояларни онгига сингдириб олган киши юксак маънавиятли, яъни маънавий баркамол, комил инсон ҳисобланади.

Маънавий баркамоллик инсоннинг дунёқараши, эътиқоди, рухияти, хулқ – атвор нормалари ахлоқ - одоби билан бевосита алоқадорлиги билан ажralиб туради. Маънавий баркамол кишилар халқ тақдирни ва фаровонлиги, ватан тақдирни ва унинг равнақини ўйладилар. Улар мутеликда, қарамликда яшашни истамайдилар.

Бугунги кунда ёшларга берилаётган имкониятлар жуда кўп, мухтарам юртбошимиз томонларидан қаратилган ишонч ҳамон ёшларни мардонавор қадам ташлашига туртки бўлмоқда.

Юртбошимизнинг энг асосий вазифа юртимиздаги ёшларнинг иқтидорлиларини аниқлаб, рӯёбга чикишида мусиқа таълими бўйича педагогларнинг масъулиятли вазифалари мавжудлигини аниқ белгилаб берганлари ҳамда айниқса, 2008-йилда “Мусиқа мактаблари фаолиятини юксалтириш чоратадбирлари тұғрисида”ги Қарори бугунги кунга келиб ўз ифодасини бераётгани ҳам фахр, ҳам қувончdir. Бундан қувонган ёш авлод ва уларга мураббийлик қилаётган педагогларнинг имкониятлари янада кенгайди, бажараётган ишидан унум топмоқда.

Маълумки, тарбия жамият ҳаётининг муҳим қисмидир. Тарбия ижтимоий муносабатнинг шундай бир турики, унда шахсни йўналтирилган ҳолда шакллантириш мақсадида бир тоифадаги кишилар бошқа бировларга та’сир ўтказади.

Та’лим-тарбиянинг шундай бир жиҳатики, у инсоният тўплаган илмий ва маданий қадриятлар тизимини ўз ичига олади. Та’лим турли йўллар орқали олинади.

Ўзбекистонда таълим тизимини ривожлантириш, ўйланган истиқбол режаларни амалга ошириш, энг муҳими, ёш авлодни тарбиялашда эстетик тарбия ўта муҳимdir. Ёш авлодни юксак маданиятли, эстетик диди юкори даражада ривожланган комил инсонлар этиб тарбиялашда мусиқий таълимнинг ахамияти бекиёсdir.

Хусусан, ўзбек мусиқа санъати бу борада катта имконият калитидир. Бундай имкониятни қай даражада аниқ, тұғри ва равон бажарилиши мусиқа таълим фидойиларининг шижаатига боғлиқ.

Узбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Каримов "...агар инсон ўз миллий замини ҳамда илдизларини чукур билмас экан ва ундан ғурурлана олмас экан, ундан том маънодаги ватанпарвар чиқиши қийин"- дея бежиз таъкидлаб үтмаганлар. Мустақиллик йилларида шахс тарбиясига зътибор кучайди. Маънавий соҳада ўз ифодасини топган мусиқа тарбиясидаги ютуқлар одамларнинг, халқимиз, миллатимизнинг ахлоқи ва маданиятида, дунёқарашида рўй берган сифат ўзгаришлари мустақиллик илк босқичининг муваффакияти ҳисобланади. Мамлакатимиз мустақилликка эришгач, барча соҳалар каби миллий мусиқа санъатига зътибор ҳам жиддий тус олди.

Айниқса, ўкувчиларни маънавий тарбиялаш жараёнида талаба ёшларга инсоннинг қайси миллатга мансублиги факат ғоягина эмас, балки туйғу эканлигини қайта- қайта уқтириб боориш зарур. Юқорида таъкидланган ҳар бир сўз ифодасида юртбошимиз гавдаланади, шундай экан, уларнинг издошлари сифатида баркамоликка эришамиз, уларнинг ҳар бир ўгитларини ёдда тутамиз.

ВАТАНПАРВАРЛИК ТҮЙГУСИ

Мұхәйє Мұхамматова,

Наманған давлат университетінің үқув бўлими услубчиси

Мухтарам юртбошимиз ватанпарварлик түйгуси инсонда ижтимоий бурч орқали намоён бўлишини қайд этишлари орқали Ватан ва халқ манфаатларини ҳимоя қилиш, меҳнат фаолияти, ижтимоий фаолиятда ўз фуқаролик бурчини сидқидилдан бажаришга ундади. Ҳар бир фуқаронинг истеъдоди ва салоҳияти Ватан ҳамда халқ манфаатлари учун хизмат қилса, ҳақиқий ватанпарвар бўлишини қайта – қайта уқтиридилар.

Мухтарам юртбошимиз Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг халқимиз қалбida чукур жой олгани уларнинг бизларга мерос колдирган буюк ишларида ўз аксини топа олади.

Барчамизга маълумки, давлатимиз раҳбарининг саъй-харакатлари билан юртимиздаги чекка қишлоқларда ҳам бугунги кунда замонавий, жаҳон андозаларига мос ҳолда қад кўтарган касб-хунар коллажлари ишга туширилди. Озода, ёруғ ва кенг хоналарда билим олаётган ўқувчи-талабалар учун шароитлар мавжуд.

“Ҳар қайси инсонда, - деган эди юртбошимиз, - муайян даражада интелектуал салоҳият мавжуд. Агар шу ички қувватнинг тўлиқ юзага чиқиши учун зарур бўлган барча шарт-шароит яратилса, тафаккур ҳар хил қотиб қолган эски тушунча ва ақидалардан халос бўлади”. Ушбу фикрлар ҳар бир ўқув масканларида билим берадиган ўқитувчилар зиммасига юксак

вазифалар юклади. Педагоглар дарсларни тұғри ташкил этган ҳолда янги дастур ва дарсликлардан фойдаланиб, информацион технологиялар фойдаланган ҳолда олиб бормоқдалар.

ДЦ күрсатмаларига амал қилған ҳолда демократлаштириш, халқимизнинг тарихий мероси, анъаналари ва миллий сиёсий тамойилларига таянған ҳолда баркамол шахсни тарбиялаш ишига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Азалдан ота-боболаримиз маърифатни, маданиятни, санъатни инсоният тараққиётиннинг муҳим омили сифатида улуғлаб, бу соҳалар билан мунтазам шуғулланиб келганилигидан дарак беради. Илму фанга ҳомийлик буюк раҳбаримизнинг доно ўғитлари ёш авлод учун муқаддас ҳисобланиб, анъана тусини олади.

Бунинг учун дастлаб таълим соҳасида туб ислоҳатлар үтказилаётгани муносабати билан Ватанпарварлик тарбиясида ҳам илгариги баландпарвоз шиорлар, сунъий, юзаки, дабдабали тадбирлар ўрнига ўқувчи ва талабаларнинг онги ва тафаккурини ривожлантиришга ундовчи, уларни мустақил ҳамда эркин фикрлашга ўргатиб, Ватанига, халқига, миллатига фидокор, жар бир муаммони онгли ва масъулият билан ҳал қила оладиган, янгиликка интилевчи шахсни тарбиялашни талаб этади.

Биз юкорида айтган Ватанпарварлик туйғуси билан bogлиқ равища Ватанпарварликнинг муҳим мезонлари саналган дүстлик, ҳамкорлик, садокат, меҳр-муруват, миллий ифтихор, миллатпарварлик сингари фазилатларни шакллантиришда

мактабда таълим ва тарбиянинг ўрни бениҳоя катта. Бу эса ўз навбатида босқичма-босқич йўналишларда амалга оширилади.

Зеро, юртбошимизнинг курсатмаларига хос тарздаги - ўкувчилар фаоллигини таъмин этадиган хатти-ҳаракатларни, интилишларини түғри йўналтирган ҳолда замонавий дарс ташкил эта олишлари олий бурчлари ҳисобланади. Мухтарам юртбошимиз бошлаган одилона ва оқилона йўлдан боришга ҳар биримиз масъулмиз.

МУСИҚА САНЪАТИНИ ЭЪЗОЗЛАГАН РАҲБАР

M. Мираабдуллаев,

*Наманган давлат университети
Мусиқий таълим кафедраси ўқитувчиси*

XX асрнинг сўнгги ўн йиллиги жаҳон тарихига туб ўзгартиришлар даври бўлиб кирди. Ватанимизга ҳайратли тарзда янгича маънавий – маърифий, моддий сиёсий- иқтисодий ва ижтимоий бойликларни берди. Яъни собиқ Иттифок Республикаси ичида биринчилардан бўлиб шахсан Президентимиз Ислом Каримов ташаббуслари ва жасоратлари билан Республикамиз мустақиликка эришди...

Мусиқа тарбиясининг миллатимиз тараққиёти йўлида хизмати ғоят беқиёслигини, мусиқа келажак авлоднинг онгини юксалтиришда муҳим ўрин тутишини таъкидладилар. Мусиқа нафақат маданий, балки сиёсий- ижтимоий аҳамиятга эга бўлиб, унинг нақадар маъсулиятли эканини ҳис қилмоқ кераклигини уқтиридилар.

2006 йилда муҳтарам юртбошимизнинг ўзбек фольклор санъати дурдоналарини чуқур ўрганишга қаратилган Фармойишларини ўрганиш орқали ёшлар халқона миллий кўринишни ўзларида ифодалайди, эркин, мустақил фикрлашга эга бўладилар. Шу боис, мусиқа санъати уларда нафосат хиссиётларини ҳам тарбиялаб, уларнинг маънавий, гоявий ҳамда ахлоқий дунёсини ҳар томонлама такомиллаштириб, олийжаноб фазилатларни камол топтиришда таъсирчан восита сифатида кўлланилади. Ёшларда эстетик тарбияни шакллантирнин равнак

топтириш учун энг аввало, педагог кадрларга эътиборни қаратиш зарур.

“Кадрлар тайёрлаш миллий дастури” ҳамда Давлат таълим стандартларида педагогларнинг касбий мутахассисликлари бўйича замонавий дарсларни ташкил этишлари белгилаб қўйилган. Шунингдек, бугунги кунда мусиқа санътимизни ривожлантириш давлатимизнинг бош вазифасига айланиб бормокда.

Узбекистон давлат консерваторияси биносини қайта қуриб топширилишининг ўзи ва мусиқа санъати ривожининг чоратадбирлари тұгрисидаги Қарорларнинг ижроси ҳамда халқаро миқёсдаги фестивалларнинг ташкил этилиши юкоридаги фикримизга асос бўлади.

Бугунги кунда маънавий тадбирлар янада кўпайиб, турли форумлар, “Баркамол авлод”, “Келажак овози”, “Қалбимда Ватан мадҳи” рукнлари остида кенг ўtkазиб борилмоқда. Бундай тадбирларни ўtkазишнинг ўзи ёшларда эстетик тарбияни, миллий – маънавий дунёқарашни камол топишида муҳим аҳамият касб этади.

Ёшлар илм-фандан қанчалик баҳраманд бўлсалар мусиқа санъатидан ҳам шунчалик озуқа оладилар. Миллий мусиқа орқали уларда ҳар томонлама мукаммаллик, шу билан бирга, ҳалоллик, камтарлик, энг асосийси яхшилик ва эзгулик ҳукмрон бўлади.

Халқимиз меросининг ноёб намуналаридан фойдаланиш, миллий қадриятларни асраб-авайлаш, тарғиб этиш, халқимиз,

айниңса ёшларимизда мустақиллик түйғусини шакллантириш-ёшлар ўртасида эстетик тарбиянинг мукаммал бўлишида муҳим аҳамият касб этади.

Зеро, миллий анъаналаримиз ва урф-одатларимиз давомийлигини, уларнинг умуминсоний қадриятлар билан уйғунлашиб бориши тақозо этади.

“Агар келажагимизни ўйлаб, иш қилмоқчи бўлсак, -дейди Ислом Каримов, - келажакда ишимизни давом эттирадиган бугунги ёшларимизга шароит яратиб, унинг ҳаёти ҳақида қайғурладиган бўлсак, аввало маҳаллий ёшларни тарбиялаш ишига муносабатимизни мутлақо ўзгартиришимиз керак”.

Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президентининг улкан маънавий мерос ҳамда миллий анъаналарни янгидан ижодий ўзлаштиришлари энг ёрқин ютуқлари қаторидан жой олди.

Фахримиз, ғуруримиз хисобланган муҳтарам юртбошимизнинг ибратли ҳикматларидан биз мусика маданияти ўқитувчилари ҳам оқилона фойдаланамиз.

ҚАЛБИМДА МАНГУ

*Фазилат Олимова,
Мусиқа таълими йўналиши, 113- гуруҳ талабаси*

Юртбошим пойингизга гулларни тўшай,

Ўчмас хотирангиз қалбларда мангу.

Афсус, орамизда йўқ бўлсангиз ҳам,

Ҳар доим қалблардасиз, қалбимда мангу.

Не кунлар ўтганда юртим бошидан,

Соябон бўлдингиз, ўзбек халқига.

Ўзлигинг англа деб, силаб бошидан,

Қалқон бўлиб чиқдингиз, эл- юрт қошига

Биз ёшлар Каримов авлодларимиз,

Шу юртнинг келажак ворисларимиз.

Юртимнинг байроғин баланд тутгаймиз,

Юртбошим, номингиз мудом оқлаймиз.

Бермаймиз ёвларга зарра тупроғин,

Ҳатто чўп, ё ҳатто битта япроғин.

Жондан- да асраймиз юртнинг гулбоғин,

Овлоғ-у, қишлог-у- кўзу- кароғин.

Бизларни кутмоқда порлоқ келажак,

Камолимиз юксалиб, шонга тўлажак.

Сиз қурган мамлакат- Азиз юртбошим,

Шаксиз биз ёшларнинг касри бўлажак!

БАЙРАМЛАРГА ЯРАШГАН ИНСОН

Уткір Умаров,
Наманган давлат университети
штмий ходими

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов таъкидлаганларидек, “Миллий маънавиятимиз азалдан қандай омил ва мезонлар негизида шаклланиб келаётгани ҳалқимиз учун энг азиз ва энг миллий байрам – шарқона янги йил бўлмиш Наврӯз айёми мисолида айниқса ёрқин намоён бўлади”.

Барчамиз доимо орзиқиб кутадиган ва катта хурсандчилик, шодиёна билан ўтказадиган Наврӯз байрами биз учун ҳаёт абадийлиги, табиатнинг устувор қудрати ва чексиз саҳоватининг, кўп минг йиллик миллий қиёфамиз, олийжаноб урғодатларимизнинг бетакрор ифодаси бўлиб келганлиги ҳам давлатимизнинг сиёсалари билан боғлиқдир.

Хусусан, асрлар бўйи шаклланиб, аждодларимиз бадиий-естетик тафаккурининг энг мукаммал жиҳатларини ўзида сингдирган ҳолда муттасил тараққий этиб келган Наврӯз байрами ана шундай улуғвор байрамларимиздан бири эканлигини Ислом Каримов бир неча бор таъкидлаб ўтдилар.

Мухтарам юртбошимизнинг саъи ҳаракатлари билан истиклол йилларида эркин ва обод юртимиздаги фаровон ҳаёт, юртдошларимизнинг маънавий камолоти ва бадиий-естетик заковатини ўзида мужассамлаштирган янги байрамлар ва томошалар силсиласи юзага келди.

Аждодларимиз яратган бой маданий мерос замирида шаклланган ана шундай эзгу қадриятлар орасида халқимизнинг ўзига хос ривожланишига замин бўлган истиқлол тантанаси – “Мустақиллик байрами” алоҳида аҳамиятга эгадир. Анъанага кура, ҳар йили мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ва маънавий ислоҳотлар моҳиятини ўзида акс эттирадиган ғоя асосида ўтказилаётган “Мустақиллик байрами” тантаналари ҳозирги замон театрлашган майдон томошаси санъатининг мукаммал намунаси даражасига кўтарилиди.

Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти баҳш этган сурур, мамлакатимизда амалга оширилган улуғвор ўзгаришлар, жаҳон ҳамжамиятида ўзининг муносиб ўрнини топаётган она диёримиздаги ўзига хос тараққиёт моҳиятини акс эттирувчи лавҳалар, куй-қўшиқлар, театрлаштирилган чикишлар ва адабий-музиқий композициялар бундай байрамлар негизини ташкил этди. Ана шундай мухташам миллий қадриятимиз режиссурасининг ўзига хос жиҳатларини ҳам доно раҳбаримиз чукур ўрганиш асосида ҳозирги замон майдон томошалари санъати моҳиятини янада чуқурроқ идрок этиш мумкин бўлишини эътироф этардилар.

Маълумки, неча-неча авлодлар орзуси бўлган мустақиллик бизга миллий қадриятларимизни тиклаш ҳуқукини бериши билан бир қаторда, юртимизнинг фаровонлиги, тинчлиги, дахлсизлиги, илмий-маърифий, адабий-тарихий ва маънавий камолоти йўлида фидойилик кўрсатган улуғ бобокалонларимизнинг муборак номларини ҳам қайтариб берди.

Юртбошимизнинг оқилона харакатлари билан аждодлар меросидан фойдаланиш ҳар бир тадбирларда ўз аксини топиб борди. Улуғалломаларимиз томонидан яратилган бебаҳо асарлар нашр этилди, буюк тарихий сиймолар хотираси эъзозланди. Бинобарин, яна юртбошимиз таъбирлари билан айтганда “Ҳар қайси ҳалқ миллий қадриятларини ўз мақсад-муддаолари, шу билан бирга, умумбашарий тараққиёт ютуклари асосида ривожлантириб, маънавий дунёсини юксалтириб боришга интилар экан, бу борада тарихий хотира масаласи алоҳида аҳамият касб этади...”

Дарҳақиқат, тарихий хотира туйғуси тұлақонли равища тикланған, ҳалқ босиб үтган йүл ўзининг барча муваффакият ва зафарлари, йүқотиш ҳамда қурбонлари, қувонч ва изтироблари билан холис ва ҳаққоний ўрганилган тақдирдагина чинакам тарих бўлади. Истиқлол йўлида жон фидо этган аждодларимизнинг ҳурмати ва хотирасини жойига қўйиш, уларнинг эл-юрт озодлиги йўлидаги ишлари, қолдирган меросини излаш ва ўрганишни айнан ана шундай маънавий негизда йўлга қўйганимизни қайд этиш зарур”.

Ватанимиз ҳудудида улкан маданиятнинг бунёд этилишига бекиёс ҳисса кўшган улуг бобокалонимиз Амир Темур, ўз асарлари билан жаҳон бадиий тафаккури тараққиётида ўчмас из қолдирган Алишер Навоий, она диёrimиз дахлсизлиги ва ҳурлиги йўлида жон фидо этган улуғ саркарда Жалолиддин Мангуберди, шунингдек, улуғ аллома Аҳмад ал-Фарғоний, буюк мухаддис Имом ал-Бухорий, фикҳ илми сохиблари Бурхониддин

Марғиноний ва Мотуридий сингари буюк тарихий шахсларнинг юбилей тантаналарига бағишилаб театрлаштирилган байрам томошалари ташкил этилди.

Юқорида қайд этилган барча истиқболли ишларнинг асосчиси муҳтарам юртбошимиз Ислом Каримов ҳар бир байрамга ярашиб турар эдилар. Байрам олдидан у кишининг маъruzаларини интиқиб кутар эдик. Буюк алломаларимиз қаторидан жой олган меҳрибон юртбошимиз бизнинг юрагимазда мангу яшайдилар.

СИЗ БИЛАН ФАХРЛАНАМАН

*Шукрулло Акбаров,
Мусиқа таълими йўналиши, 4- босқич талабаси*

Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти меҳрибон отамиз Ислом Каримов нафақат бизнинг мамлакатимизда, балки бутун жаҳон миқёсида тенги йўқ раҳбар, ўз халқининг келажаги учун қайғурган меҳрибон инсон сифатида довруғ таратди. Биз ўзбек фарзандлари у кишининг тинчлик саркардаси, дея зътироф этамиз...

Биз жаннатмакон диёримизда осойишта яшаб, устозларимиздан билим олишни, истиқбол режаларни тузишни мақсад этамиз. Тинчлигимиз боис, фақат эзгу ишларни режалаштирамиз. Бошқа давлатлардаги нотинч ҳётни кўриб, ўз Ватанимизга меҳримиз юз чандон ортиб боради.

Мустақил Ўзбекистонимизнинг бутун ёшлари каби мен ҳам муҳтарам юртбошимиздан фахрланаман, у кишининг биз ёшларга бўлган ишончларини албатта оқлашга, юртимиз равнақини янада юксалишида ҳалол хизмат қилишга, ҳали кўплаб концертлар беришга, бир сўз билан айтганда, мустақиллигимизни янада мустаҳкамлашга ҳисса қўшишга ваъда бераман ҳамда ўз ижод намунаамни ҳадя этаман:

Ўзбекистоним!

Муборак бу кутлуг баҳоринг,
Кундан кун очилсин жамолинг.
Кўз-кўз қилгин қадду камолинг,
Мустақил юрт Ўзбекистоним,
Жонажон юрт Ўзбекистоним!

Довругинг оламга таралсин,
Боғларинг гулларга булансин.
Жаҳонда тенги йўқ саналсин,
Мустақил юрт Ўзбекистоним,
Жонажон юрт Ўзбекистоним!

СОҒЛОМ АВЛОД ФАМХУРИ

*М. Обидова,
Наманган давлат университети ходими*

Янги баркамол инсон тарбияси худди шу маънода ҳар қачонгидан ҳам аҳамиятлироқдир. Мухтарам юртбошимиз Ислом Абдуғаниевич Каримов раҳнамолигида “Таълим тӯғрисида”ги Конун, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури” ҳамда Давлат таълим стандартининг талабларида ҳам таълим-тарбия йўналишларини, бир сўз билан айтганда, соғлом авлод тарбиясини оқилона кўрсатиб кўйилган эди.

Тарбия – деган эдилар муҳтарам юртбошимиз, - инсон шахсининг маънавийқиёфасини шакллантиришига қаратилган тадбирлар тизимиdir. Шундай экан, тарбияли шахсгина Ватани учун ҳар қандай хизматга тайёр туради. Бугунги кунда бизнинг меҳрибон устозларимиз ўзларидаги илмий салоҳиятларини ёшларга сарфлаётган бўлсалар, бизлар эса уларнинг олtinga тенг ўғитларини онгимизга сингдиришга ҳамда риоя этишга бел боғлаганмиз.

Ўз қадрига эга бўлган юртимизни бугун бутун жаҳон тан олмоқда. Давлатимиз раҳбарлигига спортни ривожлантириш борасида ҳам дунё назарида турибмиз. Ўзбек ўғлони Муҳаммадқодир Абдуллаев, ҳамюртимиз Ўзбек футболини жаҳонга танитиб турган Одил Ахмедовнинг тутган ўрни айни ҳакиқатдир. Ана шундай забардаст спортчиларнинг ўзбек элида кадрланишини, юртбошимизнинг уларга нисбатан ҳурмат-еътиборларини кўриб кўзларда ёш балқийди, юраклар жумбушга

келади... Бу ота-боболаримиздан мерос қолган анъаналар ўларок-барчаси соғлом авлоднинг тарбиясига бўлган эътиборни белгилайди.

Соғлом авлод мазмунининг мукаммалиги, ахборотлар ишончлилиги, назарий билимларнинг (ахборотлар) амалиётидаги қиммати, фан-техника тараққиёти ютуқлари асосида таълим-тарбия жараёнининг таъсирчанлигини таъминлайдиган замонавий ахборот технологиялари ва механизмларини, тарбиялашнинг, самарали услублари, шакл метод ҳамда воситаларини кенг қўллаш натижалар самарадорлиги омилидир.

Мухтарам юртбошимиз қайд этганлариdek, ўзбек халқининг умумисоний қадриятлари билан уйғун ҳолда амалга оширилади. Ана шундай қадриятлардан энг муҳими инсонпарварликдир.

Соғлом авлодга ғамхўрлик, меҳнат қилиш масъулияти, бурч ва эҳтиёж, оз меҳнатидан завқланиш, меҳнатда ижодкорлик каби хислатлар инсонда ватанпарварлик, миллий ғуур, ўз Ватани равнақи учун меҳнат қилиш каби хислатларнинг шаклланишига олиб келади.

Ана шу соғлом авлод тарбияси жонажон Ватанимизнинг янада обод бўлиши учун кураш билан боғланиб кетади. Чунки инсон Ватани ва унинг келажаги учун онгли равишда меҳнат килиб, унинг бой, тўқис, дунёда бўй-басти билан ўзини кўрсата оладиган даражада кўтаришга қалбан ҳаракат килгандагина у ҳақиқий ватанпарвар болади.

Шунга кўра бизлар хам Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Абдуганиевич Каримовнинг

бошлаган хайрли ишларини мактабларда, барча таълим муассасаларида давом эттиришимиз мухим аҳамият касб этади.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, XX асрнинг охири ва XXI асрнинг бошларида Ўзбекистонда барча соҳалар ривожининг жадал суратларда бориши охирги 25 йил ичидаги оламшумул аҳамият касб этди, десак муболага бўлмайди. Боиси, муҳтарам Президентимизнинг барча соҳаларни ривожлантиришга қаратилган саъй- ҳаракатлари, ёшларимизнинг чет элларда бўлиб ўтаётган жаҳон фестивалларида, фан олимпиадаларида иштирок этишлари ва бошқа тарбиявий ишларнинг такомили Узбекистонда тарбиянинг юксаклигига асос бўлади.

ПРЕЗИДЕНТНИ ХОТИРЛАБ

(Ўзбекистон Республикасининг биринчи Президенти,
юртбошимиз, отамиз, халқсевар гамхўримиз Ислом
Абдулганиевич Каримовнининг порлоқ хотирасига багишланади.)

M.Ҳайитова

*Наманган давлат университети
Бошлангич таълим ва спорт тарбиявий иш
йўналиши, 302-гуруҳ талабаси*

Хаёлимга бирон бир сўз келмаяпти,
Юрак бугун така-пука уриб тураг.
Ишонмайман бирон кимнинг сўзларига,
Сиз тириксиз бобожоним юриб келинг.
Ахир ўзингиз бизга таслим бўлманг дейсиз,
Ахир ўзингиз бизга ғолиб бўлинг дейсиз.
Хеч бўлмаса тушда кўрай меҳрим сизни,
Сиз тириксиз бобожоним юриб келинг.
У қандайин дард эканки сизни зумда олиб кетди,
У қандайин синов эканки, бизни бундай хомуш этди.
Гар қўлимдан келганида бобожоним,
Сизни асраб қолармидим жонажоним.
Ниятларим бисёр эди ахир мени,
Қўлингиздан бир марта ҳам тутолмадим.
Оқ фотиха беринг менга меҳрибоним,
Эл фарзанди бўлай азиз отажоним.
Сиз айтгандай мен буюк бир шахс бўламан,
Сизнинг номингиз, ўзбек номида барқ ураман.
Уша лахза мен хаммага бир эслатиб,

Мен Исломнинг фарзандиман деб ўтаман.
Эй пушти паноҳим билиб қўйинг,
Биз ҳеч кимдан кам эмасмиз кам бўлмаймиз.
Биз кучлимиз, паҳлавонмиз, одил қадаммиз,
Биз сизнинг фарзандингиз мавлудалармиз.
Илоҳим қабрингиз нурларга тўлсин,
Бари фаришталар хизматда бўлсин.
Бобожоним жойи жаннатнинг тўрида бўлсин,
Бутун ўзбек бағри-дили қон бўлдики,
Ёш мурғаклар бир кўришга зор бўлдики,
Кенг дунёмиз бир лаҳзада тор бўлдики,
Бобожоним, жонажоним ишонмайман,
Қайт ортингга сенсиз ҳечам яшолмайман.
Кўзда ёшим тўлиб туарар ҳеч тинмайди,
Сизнинг ўрнингиз энди ҳеч ким босолмайди.
Оллоҳ битта, сиз ҳам битта ягонасиз,
Бобожоним, жонажоним ишонмайман,
Қайт ортинга сенсиз ҳечам яшолмайман.

БОБОЖОНИМ ХОТИРАСИГА

(ҚҰШИК)

3. Эргашева

Наманган давлат университети
Бошлангич таълим ва спорт тарбиявий иш
йұналиши, 301-гурұх талабаси

Юрагимга қувват бүлған,

Мадоримдан айрилдим.

Боғларимни яшнатған,

Боғбонимдан айрилдим.

Кечалари тұлғонаман,

Ойға бокиб уйқым йүқ.

Самоларда минглаб юлдуз,

Мен излаган юлдуз йүқ.

Ох нақадар оғир экан,

Айрилиқнинг азоби.

Бу аламлар, бу ситамлар,

Юрагимга босған чұғ.

Қандоқ қиласы, қандоқ қиласы,

Бу дунёда яшаш оғир.

Суянганим меҳрибоним,

Ул тоғимдан айрилдим.

ХАЛҚИМГА – ФАРЗАНДЛАРИМГА

K.Отамирзаева

*Наманган давлат университети
Бошлангич таълим ва спорт тарбиявий иш
йўналиши, 103-гуруҳ талабаси*

Баъзан қолиб маломатга,
Етган эдимadolатга.
Дийдор қолди қиёматга,
Жисман ўлдим, лек тирикман.

Кафтим титраб қийналди жон,
Тер қуйилди маржон-маржон.
Энди излаб юрманг сарсон,
Жисман ўлдим, лек тирикман.

Кўз ёш томган томчингдаман,
Тинч уйғонган тонғингдаман.
Ҳақни билган онгингдаман,
Жисман ўлдим, лек тирикман.

Қатордаги норингизман,
Ватан хусни орингизман.
Мунгли-мунгли торингизман,
Жисман ўлдим, лек тирикман.

Хукуқингни сұзлашни бил,
Умринг үтди йиғлашни бил.
Шу юрт учун яашни бил,
Жисман үлдим, лек тирикман.

Она халқым завол күрма,
Китобларим увол қилма.
Күрмоқ истаб излаб юрма,
Жисман үлдим, лек тирикман.

Лабингдаги тилак бұлай,
Қайнаб турған юрак бұлай.
Хатто гүрда керак бўлай,
Жисман үлдим, лек тирикман.

Балоларга дош бердик,
Ютуқларга ош бердик.
Ох, умримга кўз тегди-я,
Жисман үлдим, лек тирикман.

Шоҳи Зинда томон боринг,
Қуръон тиловотлар қилинг.
Берганимга рози бўлинг,
Жисман үлдим, лек тирикман.

ЮРТБОШИМГА

Буюк марраларда ҳаёт ифори,
Халқим тафаккури уйғонган замон.
“Ўзбек модели”ни асослаб берган,
Ислоҳотлар сари бошлаган инсон.

Улкан ютуқларнинг рўйхати чексиз,
Ўрни ва нуфузи элларда достон.
Барчага баробар кўнгли фаришта,
Мехри ва умрини бахш этган инсон.

Инқироздан опичлаб чиққан халқини,
Мухтасар айтолган борини хақни.
Ғанимидан устун бўлолган бешак,
Ғафлат уйқусини билмаган инсон.

Умр хирмонида курашди толмай,
Халқига йўлини топиб беролди.
Ҳар йили байрамда гўзал тарона,
Хоразм лазгисига ўйнаб берарди.

Қиргинлик, забунлик кўрмадик асло,
Дўстлик занжирини узмадик асло.
Гина – гудратлару ноаҳилчилик,
Балолар домига тушмадик асло.

Бугун қайга бормай, қайга қарамай,
Жудолик фигони чиқди фалакка.
Қаро белбог сиқиб боғлаган чопон,
Мотамсаро кетяпти Самарқанд ёкқа.

Күзлар хира тортди овозлар нара,
Малҳам бўлолмадик Сиздек юракка.
Сизнинг вафотингиз қандай айтаман,
Мустақил тугилган жажожи гудакка.

Руҳингиз Жаннатда мададкор бўлиб,
Сиз юрган йўлларга райҳон экамиз.
Самарқанд шаҳрида кабрингиз узра,
Куръон тиловотлар килиб қайтамиз.

МУНДАРИЖА

<i>А. Умаров.</i> Суз боши.....	4
<i>А. Исокбоеев.</i> Маънавий тарбия сарбони.....	6
<i>Д. Бойтшылаев.</i> Пойдевори мустаҳкам юрт.....	9
<i>К. Боймирзаев.</i> Ёшларни касб-хунарга ўргатган раҳбар.....	12
<i>М. Қодирхонов.</i> Эзгуликка интилиб.....	14
<i>Б. Исоков.</i> Ислом Каримов – буюк давлат арбоби.....	16
<i>Х. Мавлянов.</i> Мустақиллик йўлбошчиси.....	19
<i>О. Азизов.</i> Миллий тарбия асосчиси.....	21
<i>М. Дадабоев.</i> Бахтим бор.....	23
<i>Дилбар Бону.</i> Буюк йўлбошчи хотираси ҳамиша барҳаёт.....	24
<i>Н. Деконов.</i> Ўзбекистон - она диёр.....	26
<i>М. Ҳамидова.</i> Ислом Абдуганиевич Каримов билан учрашганим билан фаҳрланаман.....	29
<i>Н. Абдуллаев.</i> Ўзбекистон ватаним маним.....	33
<i>Қ. Раҳматов.</i> Устоз-шогирд анъанаси барқарор ўлка.....	36
<i>Р. Қўшинова.</i> Халқ гамини ўйлаган юртбоши.....	39
<i>Х. Раҳматова.</i> Ўзбекистонга Оллоҳ берган юртбоши эди.....	42
<i>З. Султанова.</i> Ёшлар тарбияси фидойиси.....	44
<i>М. Муҳамматова.</i> Ватанпарварлик туйғуси.....	47
<i>М. Мирабдуллаев.</i> Мусиқа санъатини эъзозлаган раҳбар.....	50
<i>Ф. Олимова.</i> Қалбимда мангу.....	53
<i>Ў. Умаров.</i> Байрамларга ярашган инсон.....	54
<i>Ш. Акбаров.</i> Сиз билан фаҳрланаман.....	58
<i>М. Обидова.</i> Соғлом авлод ғамхўри.....	60
<i>М. Ҳайитова.</i> Президентни хотирлаб.....	63
<i>З. Эргашева.</i> Бобожоним хотирасига.....	65
<i>К. Отамирзаева.</i> Халқимга – фарзандларимга	66

